

บทที่ 1

บทนำ

การวิจัยเรื่อง แบบจำลองการพยากรณ์ดัชนีตลาดหลักทรัพย์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในบทแรกนี้จะกล่าวถึงประเด็นสำคัญอันนำมาสู่งานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 6 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญของปัญหา 2) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย 4) นิยามศัพท์ 5) ขอบเขตของการวิจัย และ 6) โครงสร้างงานวิจัย

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการโลกาภิวัตน์ที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกมีปฏิสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร้พรมแดน ทำให้การค้าและการผลิตสินค้าเป็นไปอย่างกว้างขวาง มีเสรีภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Armanious, 2007; Zimmerman, 2008) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจจึงทวีความสำคัญมากขึ้นจากเหตุผลหลัก 3 ประการ คือ ประการแรก ความจำเป็นที่จะสร้างศักยภาพในแง่ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสร้างอำนาจในการต่อรองกับประเทศนอกกลุ่ม ประการที่สอง เพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจในการต่อรองทางการเมืองให้มีความเข้มแข็งและอาจเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่การรวมตัวทางการเมืองในอนาคต และประการสุดท้าย เพื่อธำรงรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในแง่ของวัฒนธรรมที่มีความคล้ายคลึงกันและส่งเสริมกัน ทั้งนี้เหตุผลด้านการเมืองและวัฒนธรรมยังถือว่ามีความสำคัญน้อยกว่าความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ประเทศที่มีเศรษฐกิจเดี่ยวมีแนวโน้มที่จะมารวมตัวกันในรูปแบบของสหภาพเศรษฐกิจ โดยให้ความร่วมมือทั้งด้านการค้า การเงิน และนโยบายการเงินร่วมกันมากยิ่งขึ้น (Suranovic, 2010)

สำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีภูมิศาสตร์ที่ติดต่อกัน แม้ว่าจะบอบการเมืองและวัฒนธรรมในแต่ละประเทศจะมีความแตกต่าง อย่างไรก็ตามยังมีความเกี่ยวข้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจที่มีลักษณะพึ่งพิงและส่งเสริมซึ่งกันและกัน (ดูรูปที่ 1.1) ด้วยเหตุนี้จึงได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asia Nation: ASEAN) ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 จากความร่วมมือลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ของประเทศผู้ก่อตั้งหลัก 5 ประเทศ (อาเซียน-5) ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินโดนีเซีย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค รักษาไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง นอกจากนี้แล้วยังมุ่งที่จะสร้าง

ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางด้านสังคมและวัฒนธรรม และการกินคืออยู่ที่ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันภายในภูมิภาค ทั้งนี้อาเซียนได้เปิดรับสมาชิกเพิ่มเติมลำดับที่ 6 ได้แก่ ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2527 ลำดับที่ 7 ได้แก่ ประเทศเวียดนาม เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 ทั้งนี้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ประเทศลาว) และสหภาพพม่า (ประเทศพม่า) เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และสุดท้ายลำดับที่ 10 ได้แก่ ประเทศกัมพูชา เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้ขณะนี้อาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ (Association of Southeast Asia Nations, 2010)

ที่มา: LabCompliance (2010)

รูปที่ 1.1 แผนที่ทางภูมิศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

ณ ปัจจุบันอาเซียนมีพื้นที่ครอบคลุมทั้งหมด 4,435,830 ตารางกิโลเมตร มีประชากรในปี พ.ศ. 2553 ประมาณ 592 ล้านคน โดยประเทศที่มีประชากรมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย (231.4 ล้านคน) ประเทศฟิลิปปินส์ (92.2 ล้านคน) ประเทศเวียดนาม (87.2 ล้านคน) ประเทศไทย (66.9 ล้านคน) และประเทศพม่า (59.5 ล้านคน) ตามลำดับ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในประเด็นของความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ พบว่าประเทศสิงคโปร์มีความหนาแน่นของประชากรสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเป็นอย่างมาก โดยมีความหนาแน่นของประชากร 7,023 คนต่อตารางกิโลเมตร ในขณะที่ประเทศที่มีความหนาแน่นของประชากรรองลงมา คือ ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งมีความหนาแน่นของประชากรเพียง 307 คนต่อตารางกิโลเมตร สำหรับการเจริญเติบโตของประชากรพบว่าประเทศสิงคโปร์มีการเจริญเติบโตสูงที่สุดที่ร้อยละ 3.1 ในขณะที่ประเทศไทยมีการเจริญเติบโตของประชากรต่ำที่สุดที่ร้อยละ 0.6 (ดูตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลพื้นที่และประชากรของอาเซียน ปี พ.ศ. 2553

ประเทศ	พื้นที่	ประชากร ¹	ความหนาแน่น ของประชากร ¹	การเจริญเติบโต ของประชากร ¹
	ตร. กม.	ล้านคน	คน/ตร. กม.	ร้อยละ
กัมพูชา	181,035	15.0	83	2.1
ไทย*	513,120	66.9	130	0.6
บรูไน	5,765	0.4	70	2.1
พม่า	676,577	59.5	88	1.8
ฟิลิปปินส์*	300,000	92.2	307	2.0
มาเลเซีย*	330,252	28.3	86	2.1
ลาว	236,800	5.9	25	2.8
เวียดนาม	331,212	87.2	263	1.2
สิงคโปร์*	710	5.0	7,023	3.1
อินโดนีเซีย*	1,860,360	231.4	124	1.2
อาเซียน	4,435,830	591.8	133	1.4

ที่มา: ASEAN Statistics (2010)

หมายเหตุ: ¹ ประมาณการจำนวนประชากรทั้งหมดกลางปี พ.ศ. 2552 ตามการคาดการณ์ของแต่ละประเทศ

* ประเทศสมาชิกอาเซียน-5

อาเซียนมีรายได้ประชาชาติในปี พ.ศ. 2552 โดยประมาณ 1,496,341.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ (ดูตารางที่ 1.2) จะเห็นได้ว่าประเทศที่มีรายได้ประชาชาติสูงสุด 5 อันดับแรกเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียน-5 ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย (546,864.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ประเทศไทย (264,322.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ประเทศมาเลเซีย (193,107.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ประเทศสิงคโปร์ (182,701.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) และประเทศฟิลิปปินส์ (161,357.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ตามลำดับ ซึ่งรายได้ประชาชาติในกลุ่มอาเซียน-5 นี้ คิดเป็นร้อยละ 90 ของรายได้ประชาชาติของอาเซียนทั้งหมด อย่างไรก็ตามหากพิจารณาเป็นรายได้ประชาชาติต่อหัว พบว่า ประเทศสิงคโปร์ มีรายได้ประชาชาติต่อหัวสูงสุด คือ 36,631.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ รองลงมา คือ ประเทศบรูไน ดารุสซาราม 26,486.0 ดอลลาร์สหรัฐ ฯ และตามด้วยประเทศที่เหลือ 4 ประเทศ ในอาเซียน-5 ประกอบด้วยประเทศมาเลเซีย (6,822.0 ดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ประเทศไทย (3,950.8 ดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ประเทศอินโดนีเซีย (2,363.6 ดอลลาร์สหรัฐ ฯ) และประเทศฟิลิปปินส์ (1,749.6 ดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ตามลำดับ

ตารางที่ 1.2 ข้อมูลรายได้ประชาชาติของอาเซียน ปี พ.ศ. 2552

ประเทศ	รายได้ประชาชาติ ณ ราคาปัจจุบัน ¹	รายได้ประชาชาติต่อหัว ณ ราคาปัจจุบัน ¹	การเจริญเติบโตของ รายได้ประชาชาติ ณ ราคาปัจจุบัน ¹
	ล้านดอลลาร์สหรัฐ ^๑	ดอลลาร์สหรัฐ ^๑	ร้อยละ
กัมพูชา	10,359.2	692.6	0.1
ไทย*	264,322.8	3,950.8	-2.2
บรูไน ดารุสซาราม	10,758.6	26,486.0	-0.5
พม่า	24,972.8	419.5	4.8
ฟิลิปปินส์*	161,357.6	1,749.6	1.1
มาเลเซีย*	193,107.7	6,822.0	-1.7
ลาว	5,579.2	910.5	7.6
สิงคโปร์*	182,701.7	36,631.2	-1.3
เวียดนาม	96,317.1	1,119.6	5.2
อินโดนีเซีย*	546,864.6	2,363.6	4.5
อาเซียน	1,496,341.3	2,532.5	1.5

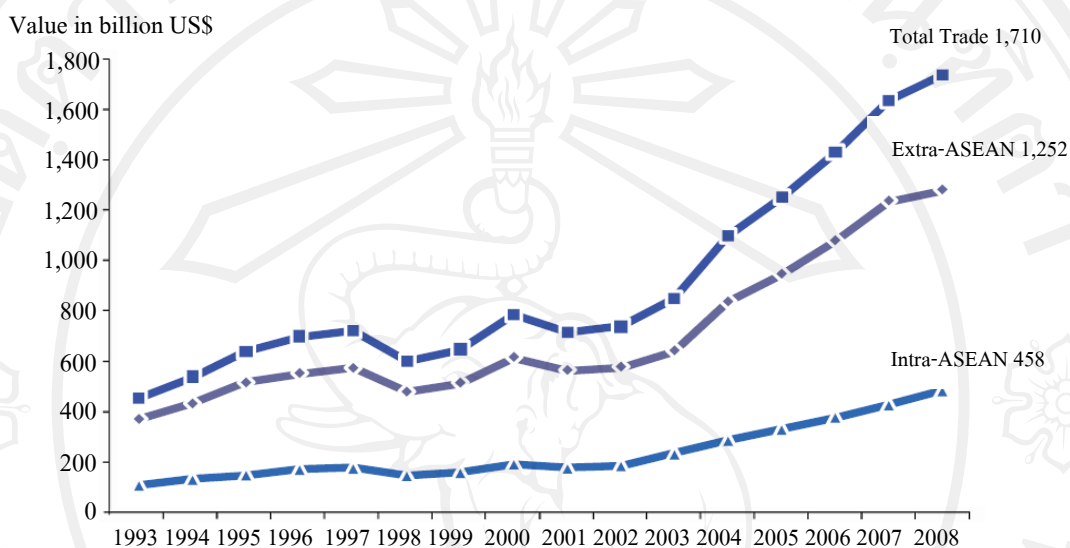
ที่มา: ASEAN Statistics (2010)

หมายเหตุ: ¹ ข้อมูลการเจริญเติบโตของรายได้ประชาชาติของประเทศกัมพูชา ประเทศสหภาพพม่า และประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาจากการประมาณของ the IMF WEO Database April 2010

* ประเทศสมาชิกอาเซียน-5

มูลค่าการค้าในอาเซียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ดูรูปที่ 1.2) เนื่องจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4 ปี พ.ศ. 2535 มีมติให้จัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area) หรืออาฟต้า (AFTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญในการป้อนสินค้าสู่ตลาดโลก โดยอาศัยการเปิดเสรีด้านการค้า การลดภาษี และอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช้อยู่ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีศุลกากรให้เอื้ออำนวยต่อการค้าเสรี จากการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนดังกล่าวทำให้อาเซียนมีมูลค่าการค้าภายในภูมิภาคสูงขึ้น นอกจากนั้นผลจากการทำความตกลงกับประเทศภาคีนอกภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศอินเดีย ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศเปรู และประเทศในกลุ่มบิมสเทค (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation:

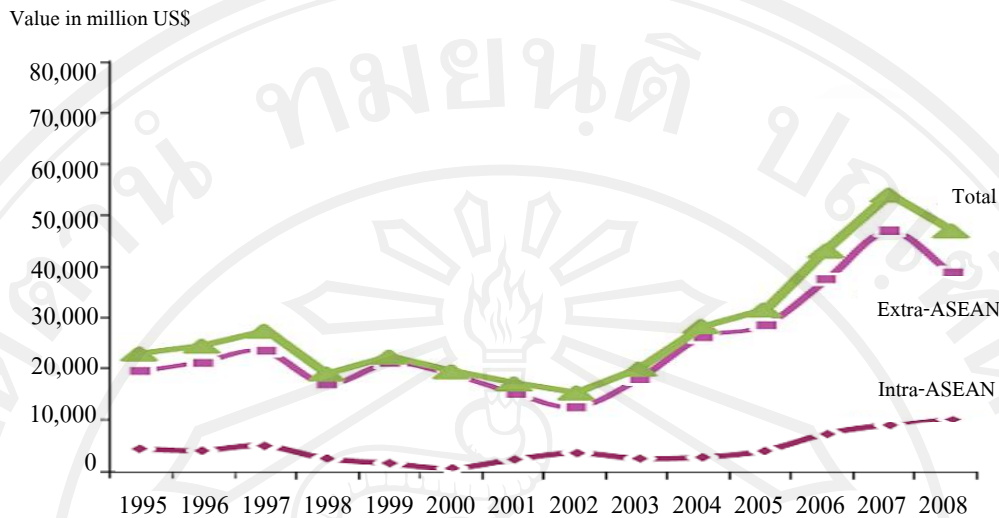
BIMSTEC) ทำให้มูลค่าการค้าของอาเซียนนอกภูมิภาคเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยใน ค.ศ. 2008 อาเซียนมูลค่าการค้าทั้งสิ้น 1,710 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ โดยแบ่งออกเป็นการลงทุนจากประเทศภายในภูมิภาคอาเซียน 485 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ และการลงทุนจากประเทศนอกภูมิภาคอาเซียน 1,252 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ (Association of Southeast Asia Nations, 1992)

ที่มา: ASEAN Secretariat (2009)

รูปที่ 1.2 มูลค่าการค้าของอาเซียน ปี พ.ศ. 2536-2551

สำหรับการลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment) ได้รับการสนับสนุนอย่างมากจากนโยบายการเปิดเสรีการลงทุนและเปิดตลาด โดยประเทศที่มาลงทุนในอาเซียนมากที่สุดโดยเฉลี่ยในปี พ.ศ. 2538-2551 ได้แก่ ประเทศในแถบทวีปยุโรป รองลงมาคือ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน ประเทศสหรัฐ ๑ และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตามลำดับ จากรูปที่ 1.3 จะเห็นได้ว่ามูลค่าการลงทุนโดยตรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะมีความผันผวนบ้างตามภาวะเศรษฐกิจ โดยมูลค่าการลงทุนโดยตรงของอาเซียนเพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 1993 ซึ่งมีมูลค่าทั้งสิ้น 21,063 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ ซึ่งแบ่งออกเป็นการลงทุนโดยตรงจากประเทศภายในภูมิภาคอาเซียน 2,385 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ และการลงทุนจากประเทศนอกภูมิภาคอาเซียน 17,724 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 2008 อาเซียนมีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 47,076 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ ซึ่งประกอบด้วยการลงทุนโดยตรงจากประเทศในภูมิภาคอาเซียน 9,449 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ และการลงทุนจากประเทศนอกภูมิภาคอาเซียน 37,626 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ ๑ (Association of Southeast Asia Nations, 1992)

ที่มา: ASEAN Secretariat (2009)

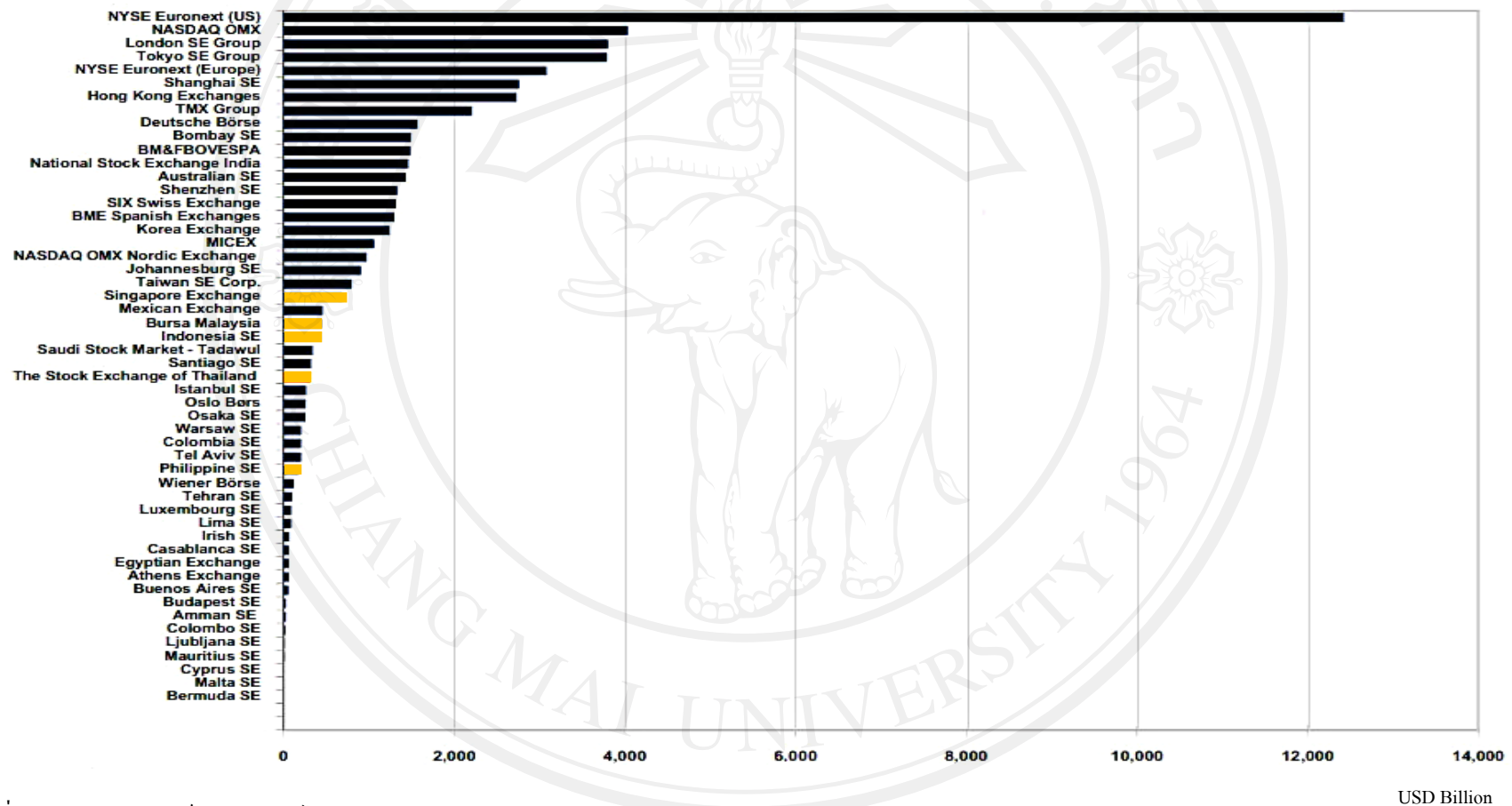
รูปที่ 1.3 มูลค่าการลงทุนโดยตรงในอาเซียน ปี พ.ศ. 2538-2551

จากผลของวิกฤตการเงินในภูมิภาคเอเชีย ปี พ.ศ. 2540 ที่สร้างความตกต่ำทางเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้เป็นอย่างมากทั้งโดยส่งผลกระทบต่อทั้งในตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดการเงิน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจเหมือนเช่นในอดีต ทำให้อาเซียนตัดสินใจที่จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในภูมิภาคให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น โดยการประชุมสุดยอดอาเซียนแบบไม่เป็นทางการ ปี พ.ศ. 2540 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ได้จัดทำวิสัยทัศน์ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เพื่อให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2563 โดยเน้นความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นหลัก (Association of Southeast Asia Nations, 1997) อย่างไรก็ตามในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ผู้นำอาเซียนเห็นชอบที่จะเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดเดิมในปี พ.ศ. 2563 เป็นปี พ.ศ. 2558 เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น (Association of Southeast Asia Nations, 2007b)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสัยทัศน์อาเซียนฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญของตลาดทุนที่มีการเจริญเติบโตอย่างมาก และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันมากขึ้นในภูมิภาคอาเซียนภายหลังวิกฤตการเงิน (Click and Plummer, 2003; Majid, Meera, Omar, and Aziz, 2009) ทั้งนี้เพื่อให้การลงทุนในตลาดทุนเป็นไปอย่างเสรี มีสภาพคล่องสูง และเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้อาเซียนมีความสามารถในการดึงดูดนักลงทุนโดยตรงทั้งจากต่างประเทศและระหว่างประเทศในอาเซียนด้วยกัน นอกจากนี้ยังหวังว่าจะสามารถเพิ่มแหล่งเงินทุนเพื่อนำกลับมาลงทุนอย่างยั่งยืนในภูมิภาค ทำให้เศรษฐกิจของอาเซียนพัฒนายิ่งขึ้น (Association of Southeast Asia Nations, 2007a)

นโยบายหลักในการส่งเสริมตลาดทุนของอาเซียน คือ การส่งเสริมการพัฒนาและการรวมตัวของตลาดทุน โดยปรับมาตรฐาน กฎเกณฑ์การเสนอขาย การเปิดเผยข้อมูล การจัดจำหน่ายระหว่างกัน สร้างมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตลาด ให้ความยืดหยุ่นด้านภาษาและกฎหมาย ส่งเสริมโครงสร้างภาษี ณ ที่จ่าย และส่งเสริมการใช้กลไกตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนตลาดหลักทรัพย์ นอกจากนี้ยังมีนโยบายอนุญาตการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น โดยยกเลิกหรือผ่อนคลายนโยบายต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงินและการเคลื่อนย้ายเงินทุน (Association of Southeast Asia Nations, 2007b)

อย่างไรก็ดี จากความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยพื้นฐานของตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียนที่มีความแตกต่างกัน ทำให้การพัฒนาตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียนต้องมีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยความคิดริเริ่มในการพัฒนาตลาดทุนอาเซียนจะเริ่มต้นจากประเทศที่มีความพร้อมในด้านตลาดทุนมากที่สุด คือ ประเทศในกลุ่มอาเซียน-5 ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินโดนีเซีย (Plummer, 2006) ดังจะเห็นได้จากรูปที่ 1.4 ซึ่งแสดงมูลค่าตลาด (Market Capitalization) ของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในอาเซียนเปรียบเทียบกับดัชนีตลาดหลักทรัพย์อื่น ๆ ในโลก พบว่า ประเทศสิงคโปร์มีมูลค่าตลาดของดัชนีตลาดหลักทรัพย์สูงที่สุด คิดเป็นมูลค่า 693 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ รองลงมาได้แก่ ประเทศมาเลเซีย (442 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ประเทศอินโดนีเซีย (438 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ประเทศไทย (313 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ) และประเทศฟิลิปปินส์ (173 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ)

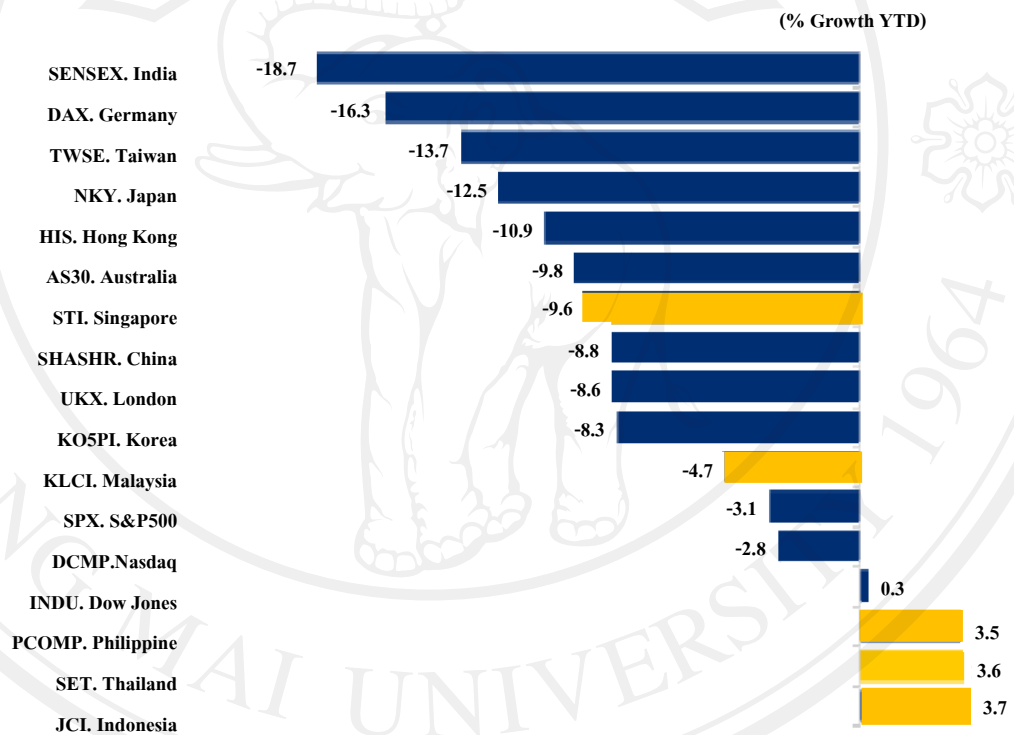

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

หมายเหตุ: มูลค่าตลาดของดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคิดจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)

รูปที่ 1.4 มูลค่าตลาด (Market Capitalization) ของดัชนีตลาดหลักทรัพย์สำคัญทั่วโลก ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2554 (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ๗)

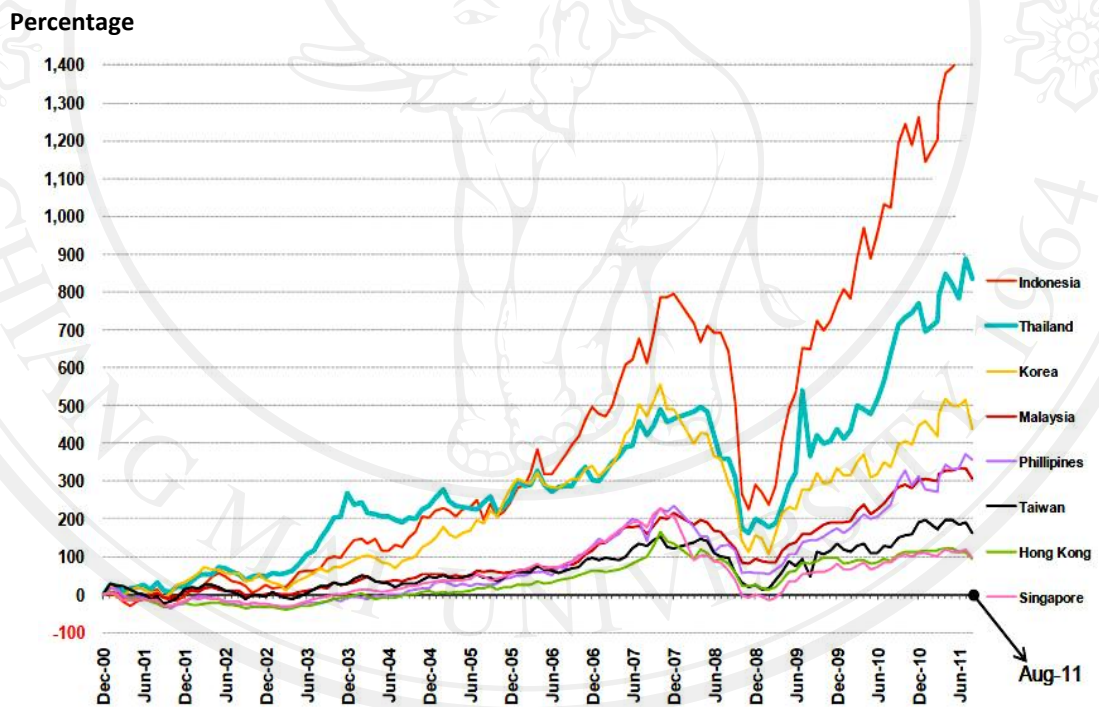
อีกทั้งเมื่อพิจารณาในส่วนของอัตราการเจริญเติบโตของดัชนีตลาดหลักทรัพย์พบว่าดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของอาเซียน-5 มีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นจากวันเปิดตลาด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในระยะสั้นพบว่าอัตราการเจริญเติบโตภายในภูมิภาคมีความแตกต่างกัน จากรูปที่ 1.5 พบว่าตั้งแต่สิ้นปี พ.ศ. 2553 – เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ. 2554 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ STI ของประเทศสิงคโปร์ และดัชนีตลาดหลักทรัพย์ KLCL ของประเทศมาเลเซีย มีการเจริญเติบโตลดลงคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.6 และ 4.7 ตามลำดับ ในขณะที่ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ PCOMP ของประเทศฟิลิปปินส์มีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.5 เช่นเดียวกับดัชนีตลาดหลักทรัพย์ SET ของประเทศไทย และ JCI ของประเทศอินโดนีเซียซึ่งเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 และ 3.7

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

รูปที่ 1.5 อัตราการเจริญเติบโตของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 – เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2554)

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาในประเด็นของผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ พบว่าผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของประเทศอาเซียน-5 เพิ่มขึ้นตามลำดับ แม้จะมีความผันผวนบ้างตามภาวะเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรป ช่วงปลายปี พ.ศ. 2551 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 มีการหดตัวอย่างรุนแรง เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคเอเชียมีความสัมพันธ์อย่างมากกับตลาดหลักทรัพย์ในประเทศสหรัฐ ฯ (Nor and Heaney, 2009) แต่อย่างไรก็ดีเนื่องจากภูมิภาคเอเชียไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจรุนแรงเท่าประเทศสหรัฐ ฯ และประเทศในทวีปยุโรป ทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ปรับตัวขึ้นได้อย่างรวดเร็วภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าว (ดูรูปที่ 1.6) ยิ่งไปกว่านั้นภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในประเทศสหรัฐ ฯ ที่ยาวนาน ยังส่งผลดีต่อตลาดทุนในภูมิภาคเอเชีย ทำให้นักลงทุนต่างประเทศหันมาสนใจลงทุนในภูมิภาคนี้เพิ่มขึ้น (Nanto, 2009)

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

หมายเหตุ: การคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุนสุทธิคิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์หลักและปันผลของหุ้นที่นำมาลงทุนซ้ำ

รูปที่ 1.6 ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 - เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2554

สถานการณ์การลงทุนของอาเซียนในปัจจุบันที่มีการผลักดันให้เกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้ภาคธุรกิจในกลุ่มประเทศอาเซียนสามารถแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคอื่นได้ และทำให้ตลาดทุนของกลุ่มอาเซียนเป็นที่ยอมรับในสายตาของนักลงทุนทั่วโลก โดยมีสินค้าอาเซียนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งประเภทในรูปแบบของสินทรัพย์ (Asset Class) ที่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ประกอบการมีทางเลือกในการระดมทุน เช่นเดียวกับนักลงทุนที่มีทางเลือกในการลงทุนมากขึ้น ทำให้สามารถขยายธุรกิจและกลุ่มสินทรัพย์ลงทุนระหว่างประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น ที่สำคัญผู้ลงทุนไม่ว่าจะอยู่ในกลุ่มและนอกกลุ่มอาเซียนจะได้รับการคุ้มครองภายใต้มาตรฐานเดียวกันที่เป็นระดับสากล ซึ่งแตกต่างไปจากในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ที่หลายประเทศได้กำหนดมาตรการการเคลื่อนไหวของเงินทุนทั้งขาเข้าและขาออกไว้อย่างเข้มงวด อาทิ มาตรการรักษาเสถียรภาพทางการเงินที่มีผลให้เกิดการจำกัดการลงทุนจากต่างประเทศ เป็นต้น เป็นเหตุให้อาเซียนมีเงินทุนไหลเวียนในปริมาณที่ไม่มากนัก ซึ่งสภาพแวดล้อมในอดีตนั้นเป็นอุปสรรคในการแข่งขันของตลาดทุนอาเซียน (พรภาพ เสนาณรงค์, 2552; สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2552)

การพัฒนาตลาดทุนอาเซียนดังกล่าวนำมาสู่แนวคิดในการหาแบบจำลองสำหรับการพยากรณ์ที่เหมาะสมของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 โดยใช้ข้อมูลของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินโดนีเซีย เนื่องจากมีความพร้อมด้านเศรษฐกิจและตลาดทุนมากที่สุดในภูมิภาคดังกล่าวไว้ข้างต้น และนำแบบจำลองดังกล่าวมาพยากรณ์ความสัมพันธ์ของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ในอนาคต ในบริบทของตลาดทุนอาเซียนที่กำลังพัฒนาไปสู่การรวมตัวกันตั้งแต่ พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากการศึกษาในอดีตเกี่ยวกับการรวมตัวกันของตลาดหลักทรัพย์อาเซียนศึกษาในบริบทของวิกฤตการเงินเอเชีย พ.ศ. 2540 เป็นหลัก

ทั้งนี้การวิจัยเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ของอาเซียนในอดีตนิยมใช้แบบจำลอง Vector Autoregressive (VAR) ซึ่งใช้ค่าพารามิเตอร์ในการพยากรณ์ อย่างไรก็ตาม เมื่อดำพารามิเตอร์ในแบบจำลองมีจำนวนมากจะนำมาสู่ปัญหา Multicollinearity คือ การที่กลุ่มของตัวแปรอิสระในสมการมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จนอาจนำมาสู่ความผิดพลาดในการพยากรณ์ อีกทั้งยังทำให้สูญเสียระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) ของข้อมูลอีกด้วย (Sims, 1980) การศึกษาต้องการหาคำตอบแบบจำลองสำหรับการพยากรณ์ที่เหมาะสมของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นจากข้อจำกัดดังกล่าวการศึกษารุ่นนี้จึงเสนอการพยากรณ์โดยใช้แบบจำลอง Bayesian Vector Autoregressive (BVAR) ที่ใช้กระบวนการสถิติที่ยังไม่ได้ผ่านการปรับเปลี่ยน โดยใช้ค่าความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ก่อนหน้า ในการพยากรณ์เพื่อเลือกข้อมูลให้ใกล้เคียงกับค่าในอนาคตของตัวแปรที่ศึกษามากที่สุด จึงทำให้แบบจำลอง BVAR มีกำลังใน

การพยากรณ์สูง ในขณะที่การพยากรณ์ในรูปแบบอื่นมักมีการปรับค่าการพยากรณ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดในการพยากรณ์ (Maximize the Demand for Forecast) จึงอาจทำให้การพยากรณ์มีความคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง (Litterman, 1986)

ผลการศึกษานี้จะทำให้ทราบถึงแบบจำลองในการพยากรณ์ที่เหมาะสมของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อนักลงทุนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคอาเซียนในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่มีเหตุผลและมีประสิทธิภาพในการช่วยวิเคราะห์สัดส่วนการกระจายการลงทุนในกลุ่มสินทรัพย์ของภูมิภาคอาเซียน-5 รวมทั้งทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ที่ได้จากการพยากรณ์จากแบบจำลองที่เหมาะสมในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ในการกำหนดทิศทาง การลงทุนของนักลงทุนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคอาเซียน และการวางนโยบายในการรวมตัวกันของตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนทั้งในตลาดทุนและการลงทุน โดยตรงจากภูมิภาคอาเซียนให้กว้างขวาง และเป็นการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในอาเซียนให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาหาแบบจำลองสำหรับการพยากรณ์ที่เหมาะสมของผลตอบแทนของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่มอาเซียน-5

1.2.2 เพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ของผลตอบแทนของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.3.1 ทำให้ทราบถึงแบบจำลองในการพยากรณ์ที่เหมาะสมของผลตอบแทนของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อนักลงทุนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคอาเซียนในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่มีเหตุผลและมีประสิทธิภาพในการช่วยวิเคราะห์สัดส่วนการกระจายการลงทุนในกลุ่มสินทรัพย์ของภูมิภาคอาเซียน-5

1.3.2 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของผลตอบแทนของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ที่ได้จากการพยากรณ์จากแบบจำลองที่เหมาะสมในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ในการกำหนดทิศทางการลงทุนของนักลงทุนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคอาเซียน และการวางนโยบายในการรวมตัวกันของตลาดหลักทรัพย์อาเซียน-5 ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนทั้งในตลาดทุนและการลงทุน โดยตรงจากภูมิภาคอาเซียนให้กว้างขวาง และเป็นการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในอาเซียนให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาดัชนีราคาหลักทรัพย์ของประเทศสมาชิกอาเซียน-5 โดยใช้ข้อมูล ทดสอบรายวันของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของแต่ละประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand SET Index: SET) ประเทศฟิลิปปินส์ (Philippines Stock Exchange PSEi Index: PCOMP) ประเทศมาเลเซีย (FTSE Bursa Malaysia KLCI Index: FBMKLCI) ประเทศสิงคโปร์ (FTSE Straits Times Index: FSSTI) และประเทศอินโดนีเซีย (Jakarta Stock Exchange Composite Index: JCI) ซึ่ง แปลงให้อยู่ในรูปของผลตอบแทนซึ่งอยู่ในรูปลอการิทึม (Logarithmic Return) ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 รวมทั้งสิ้น 3,075 ข้อมูล

1.5 นิยามศัพท์

ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ คือ ดัชนีราคาหุ้นกลุ่มจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ช่วยทำให้นักลงทุน เข้าใจถึงภาพรวมของมูลค่าของหุ้นเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าของตราสารประเภทอื่น ๆ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ และตราสารการเงินอื่น ๆ ในตลาดการเงิน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์มีการแก้ไข ปรับปรุงทุกครั้งที่มีการรับหุ้นจดทะเบียนใหม่ หรือหุ้นที่ถอดถอนออกจากตลาด หรือมีการเปลี่ยนแปลงฐานทุนของบริษัทจดทะเบียน หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาตลาด (Bodie, Kane, and Marcus, 2008; Thailand Securities Institution, 2003)

อาเซียน-5 คือ ประเทศผู้ก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (ASEAN) 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินโดนีเซีย ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยความร่วมมือลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) (Association of Southeast Asia Nations, 2010)

Stock Exchange of Thailand SET Index (SET) คือ ดัชนีถ่วงน้ำหนักมูลค่าหุ้นจดทะเบียน (Capital-weighted Index) ของหลักทรัพย์ทั้งหมดที่ระบุไว้บนกระดานหลักของตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย คำนวณเปรียบเทียบกับมูลค่าตลาดรวมของหุ้นสามัญทั้งหมด ณ วันฐาน ในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นวันเปิดดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีค่าดัชนี ตลาดหลักทรัพย์ที่ 100 จุด (Bloomberg, 2011)

Philippines Stock Exchange PSEi Index (PCOMP) คือ ดัชนีถ่วงน้ำหนักมูลค่าหุ้นจดทะเบียน (Capital-weighted Index) ของหลักทรัพย์ในกลุ่ม อุตสาหกรรม บริการ บริษัทโฮลดิ้ง (Holding Firms) ภาคการเงิน รวมทั้งเหมืองแร่และน้ำมัน ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ฟิลิปปินส์ แรกเริ่มดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยฟิลิปปินส์คือ ดัชนี Philippines Stock

Exchange Index (PSEi) ซึ่งมีมูลค่าฐานอยู่ที่ 2922.21 ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2537 อย่างไรก็ตาม ได้ทำการปรับฐานใหม่ ณ วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2549 เนื่องมาจากการจำแนกประเภทของอุตสาหกรรมใหม่ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 และใช้ชื่อเรียกว่าดัชนี PSE Composite หรือ PCOM ที่ใช้ในปัจจุบัน (Bloomberg, 2011)

FTSE Bursa Malaysia KLCI Index (FBMKLCI) คือ ดัชนีถ่วงน้ำหนักมูลค่าหุ้นจดทะเบียน (Capital-weighted Index) ของหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ 30 แห่ง ซึ่งมีมูลค่าตลาดคิดเป็นสัดส่วนมากบนกระดานหลักของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดัชนี FTSE Bursa Malaysia KLCI เปิดตัวในวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 เพื่อทดแทนดัชนี Bursa Malaysia KLCI โดยเริ่มต้นที่ค่าปิดของดัชนี Bursa Malaysia KLCI ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 (Bloomberg, 2011)

FTSE Straits Times Index (FSSTI) คือ ดัชนีถ่วงน้ำหนักมูลค่าหุ้นจดทะเบียน (Capital-weighted Index) ของหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ 30 แห่ง ซึ่งมีมูลค่าตลาดคิดเป็นสัดส่วนมากบนกระดานหลักของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสิงคโปร์ ซึ่งได้ปรับปรุงจากดัชนี Straits Times (STIOLD) ในวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2551 (Bloomberg, 2011)

Jakarta Stock Exchange Composite Index (JCI) คือ ดัชนีถ่วงน้ำหนักมูลค่าหุ้นจดทะเบียน (Capital-weighted Index) ของหลักทรัพย์ทั้งหมดที่ระบุไว้บนกระดานหลักของตลาดหลักทรัพย์ประเทศอินโดนีเซีย คำนวณจากทุนจดทะเบียนรวมของหุ้นสามัญทั้งหมด ณ วันปัจจุบัน เปรียบเทียบกับทุนจดทะเบียน ณ วันฐาน ในวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2525 ซึ่งมีค่าดัชนีตลาดหลักทรัพย์ที่ 100 จุด (Bloomberg, 2011)

1.6 โครงสร้างงานวิจัย

การศึกษาเรื่องแบบจำลองการพยากรณ์ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีโครงสร้างงานวิจัยแบ่งออกได้เป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำสู่งานวิจัย

ในบทที่ 1 นี้ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญอันนำมาสู่งานวิจัย ได้แก่ ที่มาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย ตลอดจนนิยามศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ นอกจากนี้ยังระบุขอบเขตของการวิจัย และอธิบายโครงสร้างงานวิจัยทั้งหมดเพื่อให้ประกอบเป็นแนวทางในการวิจัย

บทที่ 2 กรอบแนวคิดทางทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมกรอบแนวคิดทางทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุม กว้างขวางและเจาะลึกในเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างในการวิจัย และเกิดความ เข้าใจในประเด็นที่ทำการวิจัยอย่างชัดเจน กรอบแนวคิดทางทฤษฎีที่สำคัญ ได้แก่ 1) ดัชนีตลาด หลักทรัพย์ 2) ความผันผวนแปรตามเวลา (Time-varying Volatility) 3) การเปิดเสรีทางการเงิน (Financial Liberalization) 4) การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit Root Test) 5) แบบจำลอง Vector Autoregressive (VAR) 6) ทฤษฎีบทของเบส์ (Bayes' Rule) 7) การอนุมานแบบเบส์เซียน (Bayesian Inference) 8) แบบจำลอง Bayesian Vector Autoregression (BVAR) และ 9) Impulse Response Function (IRF) สำหรับเอกสารที่เกี่ยวข้องนั้น แบ่งออกได้เป็นสองส่วนด้วยกัน กล่าวคือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรวมตัวกันของตลาดหลักทรัพย์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอกสารที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแบบจำลอง Bayesian Vector Autoregressive (BVAR)

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยว่ามีขั้นตอนอย่างไร เพื่อให้นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยให้ความสำคัญกับรายละเอียดในเรื่อง ต่อไปนี้ คือ แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย และวิธีการวิจัย

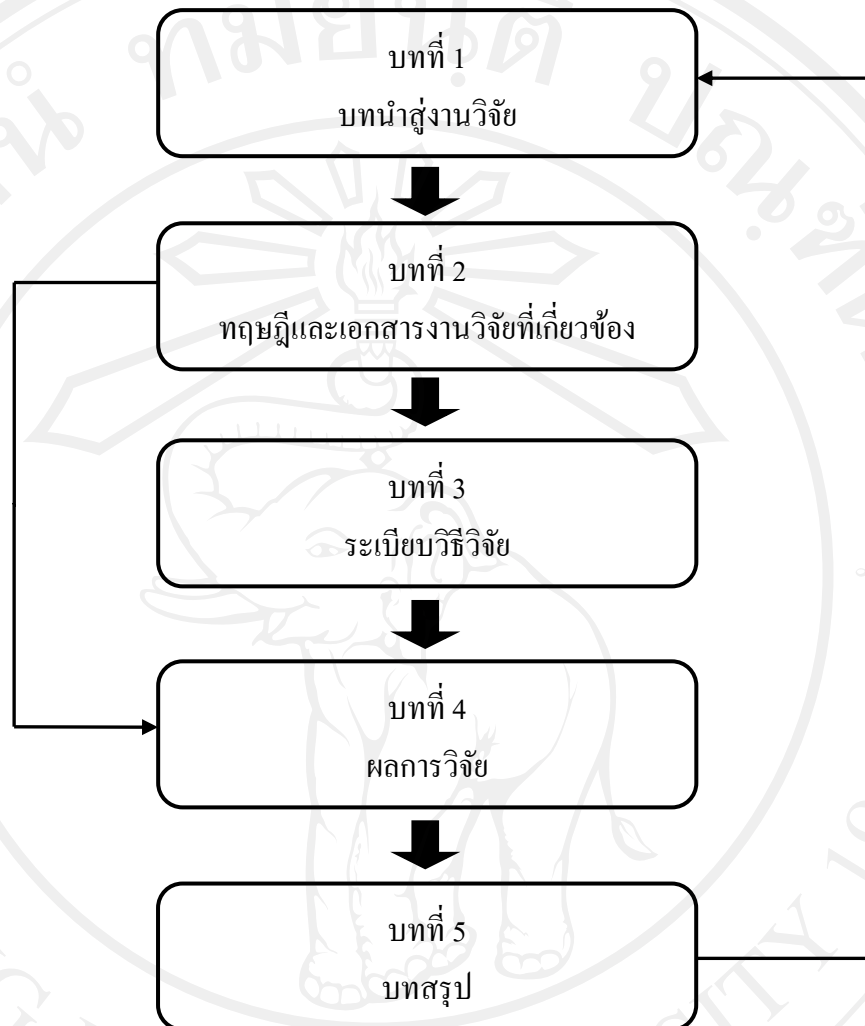
บทที่ 4 ผลการวิจัย

เมื่อกำหนดระเบียบการวิจัยและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอ ผลการวิจัยที่ได้ ประกอบด้วย 1) ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลหรือยูนิทรูท (Unit Root Test) 2) ผลการพยากรณ์ด้วยแบบจำลอง Vector Autoregression (VAR) 3) ผลการพยากรณ์ด้วย แบบจำลอง Bayesian Vector Autoregressive (BVAR) 4) การเลือกแบบจำลองการพยากรณ์ที่ เหมาะสม และ 4) ผลการพยากรณ์ด้วยแบบจำลองที่เหมาะสม

บทที่ 5 บทสรุป

บทที่ 5 เป็นบทสุดท้าย ซึ่งเป็นบทที่นำเสนอผลการวิจัยโดยสรุปประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในการ วิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) องค์ความรู้สำคัญจากวรรณกรรม 2) ช่องว่างองค์ความรู้เชื่อมโยงสู่ วัตถุประสงค์ 3) ผลการวิจัยที่สำคัญ 4) ข้อเสนอแนะในการวิจัย 5) ข้อจำกัดของการวิจัย และ 6) แนวทางการวิจัยในอนาคต

ทั้งนี้โครงสร้างของงานวิจัยทั้ง 5 บทดังกล่าวสามารถเขียนได้ดังรูปที่ 1.7 ซึ่งแสดงความ เชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบท ดังนี้

รูปที่ 1.7 แผนภาพโครงสร้างของงานวิจัย

1.7 สรุป

ในบทแรกนี้ได้รวบรวมประเด็นสำคัญอันเป็นแนวทางที่นำมาสู่งานวิจัย ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้สนใจอ่านได้ทราบและเข้าใจเรื่องราวของงานวิจัยโดยตลอด โดยเริ่มจากการกล่าวถึงที่มาและความสำคัญของการปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย ตลอดจนนิยามศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานวิจัย ตามลำดับ นอกจากนี้ยังได้ระบุนขอบเขตของการศึกษา และโครงสร้างของเอกสารงานวิจัยเพื่อให้มีระบบระเบียบในการจัดทำอีกด้วย สำหรับแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความครอบคลุมกว้างขวางและเจาะลึกเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้าจะกล่าวถึงอย่างละเอียดในบทต่อไป